

Fyrmastbarken Abraham Rydberg (1929-1942)

SKEPPSORDER
FÖR
BESÄTTNINGEN
RYDBERGSGASTARNA

Ship's orders for the Rydberg Crew

Årg. 86	Redaktion	Ansvarig utgivare	September
Nr 3	Sven Dagberg	Sten Gattberg	2018
	Claes Planthaber		

Årsmönstringen

En fin dag på briggen *Tre Kronor af Stockholm*

Björn Atterberg

Tuffast i land, till havs, i luften

Till sjöss med klipperskepp

Med *Stad Amsterdam* över Atlanten

Examen i sjögymnasierna

På Öckerö och i Stocksund

Nyrustad *Georg Stage* på ny togt

Besök i Stockholm i augusti

Tall Ships Race 2018

Detta år i Nordsjön

KAPTEN HAR ORDET

Rydbergsgastar!

Sverige kan vara stolt över det stora antalet segelfartyg. Under vinterhalvåret är det lättast att studera dem vid kaj för på sommarhalvåret seglar de! Briggen *Tre Kronor af Stockholm*, *Shamrock*, 3-mastskonaren *Vega*, *Constantia* med fler finns i Stockholmstrakten. På västkusten har barken *Gunilla*, Svenska Kryssarklubbens *Atlantica*, *Gratia* och *Gratitude* och fler därtill. Alla har det gemensamma att vara traditionsbärare och utbildar oftast ungdomar. *Gladan* och *Falken*, inte att förglömma, som kombinerar utbildning av marina elever med elever från sjömansskolor.

I år återvände vi till briggen *Tre Kronor af Stockholm* vid Kolkajen på Kastellholmen för Årsmönstringen. Briggen var nyrustad inför seglingssäsongen och var "Ship shape and Bristol fashion" när Rydbergsflaggan hissades. Gastarna gjorde uppställning runt storluckan med våra gäster på kajen som åhörare och medsjungande i visorna. Sölve Larsby och Ragnar Westblad dekorerades med Jubelgastmärket med fanfarer av Flottans Musikkårs Kamratförening i Stockholm.

Årsmötet hölls i Kolskjulet innan vi samlades ombord för den sedvanliga lunchen. Till Mönstring var ordförande i Stiftelsen Tommy Adamsson med fru Eva och vd i Drottning Victorias Örlogshem Ulf Edman med hustru Birgitta inbjudna att tillsammans med 32 Gastar med gäster låta sig väl smaka.

Vid Årsmötet valdes Göran Granath till 3. Styrman, Håkan Granander befordrades till 2. Styrman, Peter Ålund till Båtsman och Lars U:son Lundberg till Matros. Övriga i Befälet omvaldes. Avgående 3. Styrman Björn Ericsson avtackades.

Besättningen är stolt över att ha delat ut premier till eleverna Alma Bellman, på *Gunilla* och Ivar Kullström, på *Älva*.

HMS *Falken* och s.v. *Älva* styr nu sydvart på sina utbildningsexpeditioner i Medelhavet och runt Kanarieöarna. *Gunilla* seglar ut på Atlanten med sina elever. Ett bevis på att utbildning under segel fortfarande behövs, lockar och bedrivs.

När hösten gör sig påmind är det dags för tillbakablickar – gör det när vi träffas vid Backlagen!

REKRYTERA MERA! – uppmanas Gastarna göra. Nästa generation är efterfrågad!

Låt minnena av segelfartygen hållas vid liv – slut upp till Backlagsträffarna!

Sten Gattberg

Kalendarium

Ostkustens Backlag	8 oktober	26 november
Vestkustens Backlag	e.s.o	
Manusstopp <i>Skeppsorder</i> nr 4.	3 november	

Uppmaning

Ännu saknar vi uppgifter om Gastars **e-postadress**. Hjälp oss att nå så många som möjligt genom att meddela e-postadress. Uppgift lämnas enklast på info@rydbergsgastarna.se.

Enkät

Vid årsmönstringen beslutades att efterhöra Gastar nas önskan om *Skeppsorder*. Vem vill ha den i *pappersformat* och vem vill ha den *digitalt*?

Den Gast som vill ha den i **tryckt format** som nu, anmäler detta till Kocken Claes Planthaber **senast den 1. November 2018**. Adress och telefonnummer finns på sista sidan i *Skeppsorder*.

Datauppgiftshantering

Som du säkert känner till gäller den nya dataskyddsförordningen – General Data Protection Regulation (GDPR) från den 25 maj.

Som förening är vi skyldig att värna skyddet av dina och övriga medlemmars enskilda rättigheter och personuppgifter. Därför får du denna information som beskriver hur Besättningen Rydbergsgastarna hanterar dina uppgifter.

De uppgifter vi samlar in är **identifieringsuppgifter**: födelsedatum och namn samt **kontaktuppgifter**: telefonnummer, e-postadress och postadress.

Redaktionen förstärkt

Claes Planthaber har kommit till redaktionen för att biträda redaktören, Sven Dagberg.

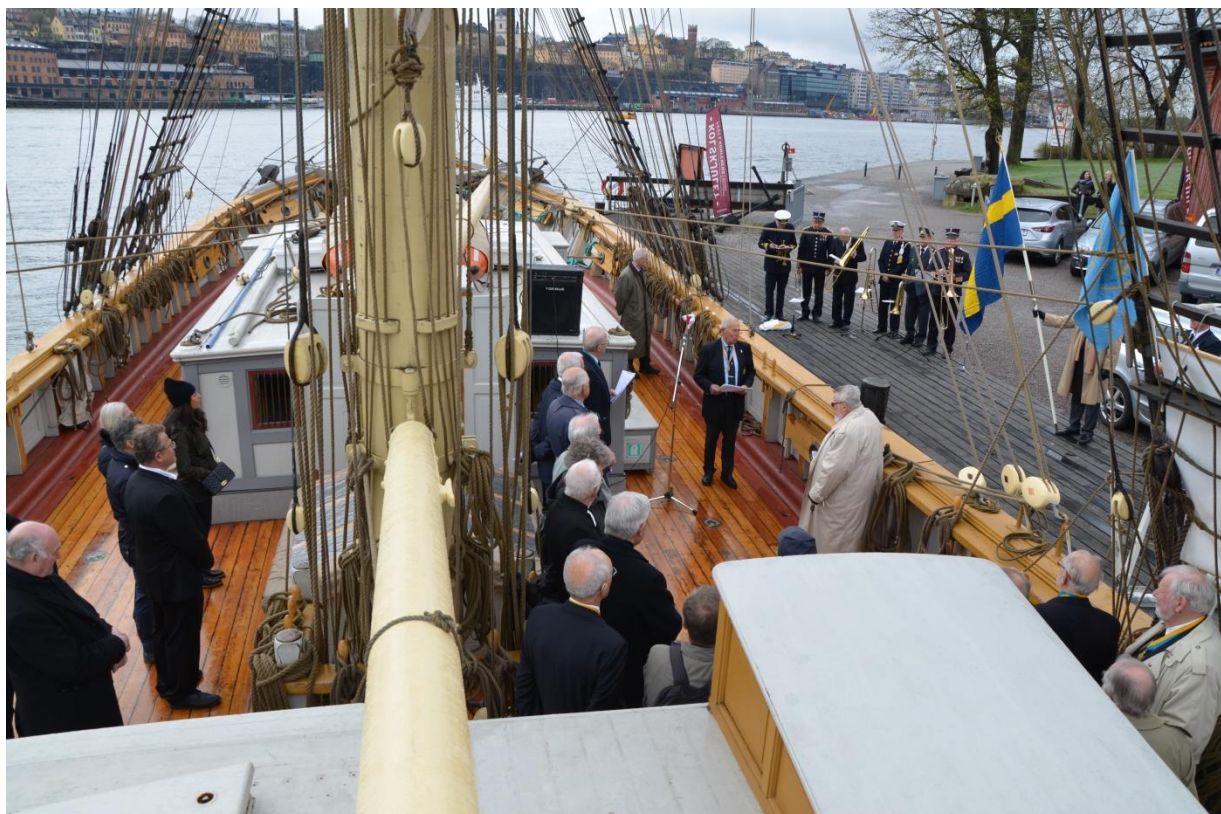
Jag är medlem sedan jag fick reda på att jag var behörig att söka medlemskap. Jag är 75 år och seglade i Gladan 1964. Avsikten var att bli sjöofficer. Det blev inte så, men sjön, sjöfart och segling har alltid varit en del av mitt liv. Berättelser från havet står mig nära, liksom för de flesta av Skeppsorders läsare. Jag förundras över redaktören Svens överblick och kunskaper på området. Jag hoppas lära och bidra till en intressant Skeppsorder. Jag är mönstrad som Kock i befälet. Till sist: bidra gärna själv med uppslag för en riktigt bra Skeppsorder!

Claes Planthaber

Jag är glad över att få någon som vill hjälpa mig i arbetet med att redigera *Skeppsorder*. Lyckligtvis har vi Gastar som bidrar med texter och rapporter såsom t.ex. Håkan Granander, Stephan Gyllenhammar, Lars U:son Lundberg och Kalle Karlholm i detta nummer. Trots den hjälpen återstår en hel del att göra innan tidningen kan lämnas till tryckeriet och till hemsidan. Därför är jag glad att kunna hälsa Claes välkommen i redaktionen

Sven Dagberg.

Årsmönstringen

Det blåste kyliga vindar över Briggen Tre Kronor detta år, när 1:e Styrman Bo Johansson gjorde avlämning av besättningen på 22 gästar till Kapten Sten Gattberg. Efter ordern *Blås givakt* blottades den svenska och Rydbergsgastarnas fanor samt hissades Rydbergsgastarnas flagga i stortoppen. Sextetten från Flottans Musikkårs Kamratförening i Stockholm spelade. Gästarna sjöng "Rydbergsgastarnas sång".

Utdelande av jubelgastmärken (Gästar som seglade för 50 år sedan) till: Per Erici, Bo Hansevi, Per A Persson, Ragnar Westblad samt Sölve Larsby.

Ragnar Westblad och Sölve Larsby

För att hedra de bortgångna Rydbergsgastarna hölls en tyst minut.

Därefter hissades signalen Korum (Signalflaggan nummer åtta) och Korum förrättades av besättningens Kaplan Christer Björck efter att 1:e Styrman Bo Johansson läst "Sjömans mönstring".

Efter Christer Björcks betraktelse blåstes Givakt och Gästarna besvarade Kaptenens önskan att Gud må bevare Konungen och Fosterlandet. Signalen för Korum, halades och därefter troppades fanorna. Mönstringen avslutades med signalen *Blås fortsätt* och musiken spelade "Rydbergsgastarnas marsch".

På det efterkommande årsmötet i Kolskjulet framkom att vår ekonomi är tillfredsställande med en vinst på 4000,- under 2017 och en prognos på 10,000,- för 2018. Vår medlemsavgift fastställdes till samma nivå som tidigare dvs. 250,- (125,- för juniorer). Årets aktiviteter har innefattat flera backlagsträffar på Ost och även i Vest. Mötet diskuterade en hel del om digitalisering, där vår regelbundna utgivning av Skeppsordern var föremål för digitaliseringstankar. Vi kommer att börja med att delvis skicka den digitalt dels för en lättare distribution, dels för att minska kostnaderna för utgivning av Skeppsordern. Det konstaterades under mötet av vi behöver fler besättningsmedlemmar.

Håkan Granander

Sverker Westin, Bo Johansson, Sten Gattberg, Ragnar Westblad i briggens salong

Björn Atterberg

Tuffast i land, till havs, i luften

Under den rubriken presenterades Björn Atterberg i *Teknikens Värld* år 1967.

Björn Atterberg

Björn Atterberg var en äventyrlig man och suverän sjöman, som har betytt mycket för Rydbergska Stiftelsen och för Besättningen Rydbergsgastarna. Många Gästar har haft honom som befälhavare i *HMS Falken* under långseglingarna på 1950-talet. Sedan har han varit medlem av Besättningen Rydbergsgastarnas Befäl och var 1987-1993 redaktör för *Skeppsorder*.

Elev i fyrmastbarken

Björn Atterberg började sin karriär som Rydbergsgäst grundligt genom att segla i fyrmastbarken *Abraham Rydberg* under tre Australienresor åren 1934-1937.

Den bredbente i mitten ska enligt den okände fotografen vara Björn Atterberg

"Varför jag valde Abraham Rydberg"

"Varför gick jag ombord i ett segelfartyg, när segelfartygspraktik inte längre var nödvändig för inträde vid navigationsskolorna? Den frågan är lätt att besvara. Jag visste, att inget fartyg går upp mot en seglare, när det gäller praktisk utbildning i sjömanskap. Dessutom längtade jag efter ett hårt jobb efter skolåren, och jag fann vad jag sökte ombord i "Abraham Rydberg".

Naturligtvis har jag även varit ombord i ångare, men vad lärde jag mig där? Vaskning, mässingsputsning och målning kunde jag förut. Dag efter dag samma ointressanta arbete och mycket sällan vektigt sjömanskap.

Till alla pojkar, som tänker sig en framtid på sjömansbanan, vill jag säga,

GÅ UT UNDER SEGEL! THAT'S THE LIFE OF MEN!"

Björn Atterberg

Sjökapten, sjöofficer, flygspanare

Björn Atterberg läste till sjökapten och blev under kriget reservofficer i Flottan och sedan stamofficer. Till att börja med som artillerist på pansarskeppet *Drottning Victoria*. Antagligen på grund av sin äventyrlusta, som präglat hans liv såväl på sjön som på land och i luften arbetade han även som flygspanare. I februari 1943 blåste ett dåligt åtdraget tändstift ut ur motorn på hans spaningsplan typ S17, men både han och piloten hade tur och klarade nödlandningen oskadda.

Lite less på att tjänstgöra på ett stillaliggande pansarskepp när kriget tog slut och med ett brinnande intresse för segelfartyg, tog han kontakt med Tore Herlin, som höll på att projektera Flottans nya seglande skolfartyg, skonerterna. Efter en viss tvekan lät dock Tore Herlin honom "i den mån tjänsten medgav" hjälpa till som biträde på ritkontoret. Han har skrivit om detta i boken *Marinens skonerter*.

Racing med bil och båt

Under några år främst under åren 1948-51 tillhörde han Sveriges racerbilselit och körde bland annat en förkrigsmodell av BMW, som han byggt om själv. Efter den aktiva karriären fortsatte han som funktionär, bland annat vid det Djurgårdslopp i Helsingfors 1963 då hans ene son omkom i en krasch.

Han provade även på att vara med och tävla i snabba motorbåtar, men det höll på att sluta illa. Han deltog tillsammans med Picko Troberg i ett lopp som de bestämt sig för att vinna efter att ha kommit tvåa i ett tidigare lopp. De åkte i en Smuggler med 115 hkr motor. I 45 knops fart doppade den nosen i en våg, som sköljde över vindrutan som lossnade. Vågen fick fri fart att skölja över båten och tog Björn med sig överbord. Några revben och muskelfästen rök och även lusten att fortsätta med snabba motorbåtar.

Snabba segelbåtar hade han dock inget emot. 1967 köpte han en katamaran i England som han seglade hem ensam. Den kunde komma upp i över 20 knop och han deltog med den i Gotland Runt och var snabbast det året.

Helikopterpilot och "tefatschaufför"

Marinen var den första försvarsgren som började utnyttja helikoptrar. Till att börja med hyrde man helikoptrar av Ostermans Aero AB och 1955 började man utbilda piloter, och bland dem fanns naturligtvis Björn Atterberg. Han kom med tiden att bli chef för marinens helikopterförband. Han lär ha upfunnit en våghalsig manöver kallad Atterbergare, men dagens helikopterpiloter tycks inte känna till den. Den är kanske förbjuden? Looping med helikopter??

Lite närbesläktat med helikoptrar är svävare och även där blev Björn Atterberg involverad när marinen 1963 började intressera sig för dem. "Vi som körde de här första kallades för tefatschaufförer, och det var nog vad vi kände oss som".

Långseglingar med skonerterna

Det var Björn Atterberg som var den förste att som fartygschef ta ut skonerterna på stora havet. Den första seglingen gick 1952-53 med *Falken* sydvart mot Madeira och Azorerna med Rydbergselever i besättningen. Rydbergska Stiftelsen hade sålt *Sunbeam* och stod utan skolfartyg och hade därför vänt sig till Marinen och bett att få disponera fartyget.

I *Marinens Skonerter* finns mycket om honom som befälhavare och sjöman, men också en episod från långseglingen 1954-55, som visade en helt annan talang. Skonerterna hade aspiranter från Sjökrigsskolan på den första etappen ned till Spanien, där de skulle fortsätta på jordenruntresan med *Älvsnabben* Rydbergseleverna hade följt med *Älvsnabben*

till Cadiz, där de bytte plats med aspiranterna för att fortsätta seglingen mot Västindien.

Finmekaniker

Man hade hårt och motigt väder i Biscaya 1954 och kadettofficeren Nils Salander berättade följande.

”En episod värd att minnas, var när aspirant Wallgrens nya och fina kamera (Hasselbladare eller nästan) gick i durken på trossbotten. Med tårar i ögonen, han skulle ju på världsomsegling med *Älvsnabben*, kom han med resterna i en påse till gunrummet där chefen som vanligt satt och tryckte i lä. Attis sa lugnt, så där lite i förbigående som han brukade: får jag kika, du kan lämna skrotet till mej. Därefter försjönk han i ett comaliknande tillstånd, totalt ostörd av hård kryss för styrbords halsar, kraftigt konstant krängning och riktigt gropig sjö. Helt koncentrerad fick kaffet, kanske t.o.m. midnatten i gunrummet anstå tills vidare. Där satt den store sjömannen, fotografen och finmekanikern i fullt sjöställ i en rejält obekväm ställning och lyckades med sina jättehänder först att plocka isär vad som återstod av kameran, sedan att i sin kompletta miniatyrverkstad tillverka (!) någon ny mikroskopisk del och till sist sätta ihop hela apparaten igen. Jag minns inte hur många timmar det tog, men många var det. Björn var påtagligt nöjd efteråt och myste när, den säkert än idag djupt imponerade och tacksamme, aspiranten Wallgren avhämtade underverket ur chefens hand.

Det var nästan ett mirakel.”

Redaktör för *Skeppsorder*

Björn Atterberg blev också medlem i Besättningen Rydbergsgästarnas Befäl och var redaktör för *Skeppsorder* från 1987 fram till sin död i januari 1994.

Sven Dagberg

Klipperskeppet *Stad Amsterdam*

Stephan Gyllenhammar från Vestkustens Backlag har varit ute och seglat med klipperskepp och lämnat följande reserapport.

För ett år sedan mönstrade jag av briggen *Morgenster* från Holland och började fundera över om det inte var slutseglat för min del med tanke på min ålder. Vore det inte dags nu att i stället sitta på en parkbänk och mata duvorna i stadsparken?

Nej minsann! Jag kände mig stark nog att fortsätta segla. (Jag har regelbundet tränat på gym i över 30 års tid). Jag har tidigare seglat i den holländska barken *Europa* och tyckte att det var en skön stämning i holländska fartyg. Så jag googlade på *Klipperskeppet Stad Amsterdam* och blev intresserad. Jag tog kontakt med rederiet och blev ombedd att

lämna in en hälsodeklaration. Min hälsodeklaration accepterades och jag beslöt att segla med från Amsterdam via Porto i Portugal till Las Palmas Gran Canaria. En segling på ca tre veckor som paying crew.

Stad-Amsterdam med systerfartyget Shabab Oman II i bakgrunden. Foto från drönare

Jag mönstrade ombord i staden Ijmuiden utanför Amsterdam, där hon låg i Vissershafen, dvs i Fiskehamnen. Det var en mäktig syn som mötte mig när jag kom med min sjösäck på axeln längs Trawlerkade för att gå ombord. Innan jag äntrade fallrepet satte jag ned min sjösäck och gick längs fartyget och lät mig imponeras av hennes höga rigg och vackra skrov. Hennes skrov var svartmålat, hade tre master, fullriggare, röjlar på alla master och skysail på stormasten. Hon var byggd av stål år 2000 på Damen Oranjewerf i Amsterdam efter en tidigare förlaga, men var ingen kopia. Samma varv sjösatte även en syster, *Cisne Branco* med i stort sett identiska mått, LOA 78 m, Beam 10,5 m, till den brasilianska marinen samma år. Henne såg jag på Azorerna när jag var där för ett år sedan, men fick inte gå ombord.

Stad Amsterdam hade tvåmanshytter och jag fick en trevlig holländsk datatekniker som hyttkamrat. Jag valde 4-8-vakten, samma vakt jag hade haft i *Christian Radich* 30 år tidigare. Då fick jag uppleva både soluppgångar och solnedgångar.

4-8-vakten var ju överstyrmans vakt och jag tänkte att då får jag lära mig mest. Som kvartermästare hade vi en ung svenska, mycket duktig, som seglat i både barken *Gunilla* och fullriggaren *Sörlandet*, som jag själv. Vi hade mycket att prata om.

Ett klipperskepp brukar definieras som ett snabbseglande fartyg men ofta inte så lastdrygt. När man hittade guld i Kalifornien och senare i Australien i mitten av 1800-talet behövdes snabbseglande fartyg som så snabbt som möjligt kunde transportera guld-törstande guldgrävare först till Kalifornien runt Kap Horn och några år senare till Australien runt Godahoppssudden.

Den kände skeppsbyggaren Donald McKay från Boston var pappa till många amerikanska klipperskepp. Senare byggdes även i England s.k. tea clip-

pers, vars uppgift var att så snabbt som möjligt segla hem te från Kina till England. Endast ett finns kvar, *Cutty Sark* i Greenwich. För att öka farten hade många klipperskepp ledsegel, som kunde sättas ut från rånockarna. *Stad Amsterdam* kunde föra fyra ledsegel på fockmast och stormast.

De tidiga klipperskeppen förde enkla märsssegel och bramsegel, men *Stad Amsterdam* förde dubbla märsssegel på fock-och stormasten och enkla bramsegel. Kryssmasten hade dock enkelt märsssegel. De flesta klipperskepp hade en galjonsfigur under stäven, så även *Stad Amsterdam* med en vacker dam i ljusgrön klänning.

Vi hade en fast besättning på ca 20 och vi var ca 15 volontärer ombord. Dagen efter jag mönstrat lämnade vi Ijmuiden och kom ut i kalla växlande vindar i ca 5-6 Beaufort. Det blev mycket lite motorgång utan vi seglade mest. Hon seglade bra då hon var konstruerad efter de senast hydrodynamiska rönen, men hon var lovgirig så vi förde sällan fullt segelställ på kryssmasten. Det var i mitten av november så i Biscaya fick vi inte oväntat några kulingar över oss. Vad jag vet gjorde vi aldrig någon stagvändning men däremot ett 20-tal undanvindsvändningar under hela resan.

Efter ett par veckor kom vi in i varmare vindar och gick in till Porto som bestämt för att skifta en del av besättningen. Efter Porto möttes vi av varma växlande vindar och efter ytterligare en vecka anlöpte vi Las Palmas på Gran Canaria i en härlig högsommarvärme och strålände sol.

Jag mönstrade av i Las Palmas och flög hem. *Stad Amsterdam* fortsatte sedan mot Karibien för att sedan passera Panamakanalen för USAs västkust.

Stephan Gyllenhammar

Stad Amsterdam **"Underway by sail"**

När man följer *Stad Amsterdam* på Marine-traffic.com så är hon som regel "Underway by sail" och mer sällan "Underway by engine".

Från Ostkustens Backlag har vi i mer än ett år haft en sjöman i besättningen ombord, nämligen Matilda, som tagit den fina bilden på sida 11 av förmasten med fullt ställ inklusive fyra ledsegel. Tyvärr var Matilda ledig under den etapp som Stephan Gyllenhammar var med, så de missade varann.

Sven Dagberg

Apropå Amsterdam

Apropå Amsterdam så kan man nämna ön *Nieuw Amsterdam*, eller som den heter idag *Île Amsterdam* i Indiska Oceanen på S37°50' mellan Godahoppsudden och Australien.

Ön upptäcktes först år 1522 av en spansk sjöfarare men föll i glömska och återupptäcktes 1633 av kaptan Anthonie van Diemen som namngav ön efter skeppet *Nieuw Amsterdam*. Det var i sin tur uppkallat efter den nederländska bosättningen i Amerika, som idag är New York City.

Ön tillhör sedan 1792 Frankrike och saknar fast befolkning. Den enda bosättningen är en forskningsstation med omkring trettio tillfälliga invånare. Däremot finns ett rikt fågelliv och ön är hem för den endemiska Amsterdambatrossen som endast häckar på denna ö.

Sven Dagberg

Stipendieutdelning på Marina Läröverket

Årets stipendium från Rydbergsgastarna erhöll Ivar Kullström.

Ivar har gått marinteknisk utbildning och har sökt vidareutbildning som Skärgårdskapten.

Vid ceremonin ute på Idskär dit alla avgångsklass-elever seglat med skolans fartyg överlämnades Stipendiet i form av en äkta sjömanskniv från England med tillhörande märlspik i en elegant läderslida med Rydbergsgastarnas emblem.

När det var tid för premieutdelningen slutade regnet och dagen övergick i solsken för de lyckliga studenterna.

Det är alltid en högtid att få vara stipendieutdelare.

Lars U:son Lundberg

Avslutning på *Gunilla*

Torsdagen den 31 maj, representerade vi, Mikael Schollin och undertecknad, Kalle Karlholm, Rydbergsgastarna vid Gunilla-elevernas avslutning ute på Öckerö. Vädret var som det varit brukligt, soligt och helt molnfritt. Enda skillnaden var att det var varmare än vanligt.

Mikael Schollin och Kalle Karlholm

Anledningen till vårt deltagande var, att som vanligt, överlämna ett pris till den elev som ansågs ha visat det bästa sjömanskapet av alla eleverna ombord på *Gunilla*. Tidigare år har priset bestått av en kikare, men detta var i år ändrat till en sjömanskniv med märlspik i graverad slida. Något som jag är övertygad om uppskattas mer än en kikare, då den förra har ett betydligt större användningsområde.

Det hela började med att jag blev upplockad av Mikael i Göteborg och sedan sattes kursen mot Öckerö. Under färden dit bjuds man på en sjön sjöresa, kanske inte så lång, men inte desto mindre mycket behaglig i det perfekta väder rådde.

Efter en dryg timme var vi framme vid platsen för dagens stora händelse.

Som väntat var stämningen hög bland ungdomarna, deras längtan efter den s.k. friheten märktes klart. Klockan 1200 tog dagens konferencier, Tobias Lundqvist, scenen i besittning.

Han klargjorde hur dagens tillställning skulle genomföras. Mikael och jag fick, vilket var förmånligt, chansen att komma upp som andra inslag och utföra vårt uppdrag, att överlämna Rydbergsgastarnas pris.

Men innan dess skulle en del annat framföras. Det var ibland elever, ibland lärare, som växlade med att framföra sina egenhändigt framtagna alster. Jag måste säga att fantasin och produktiviteten var imponerande.

När så det blev vår tur, började Mikael med att presentera oss och tala om vad Rydbergsgastarna egentligen sysslade med. Han betonade att de nyutexaminerade eleverna kanske inte just nu var så intresserade av det han talade om, men att de, när de blivit lite äldre, kanske skulle kunna bli intresserade, och att de då skulle komma ihåg att vi finns.

Sedan blev det min tur att kalla upp den utvalda eleven för att ta emot sitt pris. Vinnaren var en ung dam vid namn Alma Bellman. Hon verkade riktigt glad när hon kom upp på scenen, och bjöd mig t.o.m. på en kram efter det att hon fått priset. Som svar på min fråga huruvida hon kunde tänka sig ett liv till sjöss, svarade hon "Absolut", och talade om att hon verkligen ville gå till sjöss.

Kalle Karlholm och Alma Bellman

När vi utfört vårt hedersfulla uppdrag kunde vi sedan sitta i lugn och ro och njuta av allt som föregick runtomkring oss. Det bjöds under tiden på en delikat anrättning av risottotyp, och sedan en efterrätt bestående av glass med jordgubbar. Gott!

Under tiden pågick ungdomarnas och lärarnas uppvisning. Jag begriper inte hur de orkade,

En sådan energi!

Men allting har sin ende, så även denna avslutning. Och vilken avslutning det blev!

Tobias Lundqvist och Klas Richardsson kom upp på scenen, och man förväntade sig ett normalt slutanförande. Men därav blev inget. De båda gentlemanen satte igång med att sjunga, och vilken sång! De startade lite lugnt med en gammal goding, nämligen Sinatras "My Way". Men efter en kort stund kom de igång på allvar. De fick hela salen att ställa sig upp och applådera. Och inte bara det, det vrålades, det skreks, och jag fann mig själv göra precis samma sak. Det var ett så otrolig drag i herrarnas sång, så jag kan bara konstatera; "Sinatra, släng dig i väggen!"

Hela vägen hem var det sista sångnumret ett samtalsämne. Vi var båda två övertygade om att om de båda uppträdande herrarna tog sig för att ge sig ut på den professionella marknaden skulle de klara sig fint.

Så totalt sett blev de timmarna vi tillbringade på Öckerö en upplevelse som vi gärna skulle göra om. Ett stort tack till alla involverade, då också nästa års elever som stod för serveringen med bravur! Och till sist kan nämnas att det var ett sant nöje att se hur kontakterna mellan elever och lärare fungerade. Det var en respekt för motparten, men också en acceptans för de "sanningar" som presenterades i musikform.

Kalle Karlholm

Georg Stage

Den 2 juli skrev *Georg Stage* följande glada meddelande på sin Facebooksida (Förlåt danskan!)

Georg Stage känner sig fantastisk på Flådestation Holmen.

2 juli kl. 21:21 · [Köpenhamn, Danmark](#) ·

I dag var en stor dag på *Georg Stage* - og i morgen bliver endnu større.

I dag var der reception for bidragsydere og støtter, som fejrede at fem års arbejde med at rehabiliter skibet nu er færdiggjort.

Projektet har været et af de største sejlskibsprojekter i Europa og skibet har været helt skilt ad - og samlet igen. Vi har nyt dæk, næsten ny aptering og alt stål og maskineri er gennemgået og skiftet. Assens Værft har knoklet og ydet en kæmpe indsats og leveret fremragende håndværk.

Resultatet er blevet rigtigt flot. Meget er moderniseret og endnu mere er blevet sat i stand, men alligevel synes vi selv, at skibet har bevaret sin sjæl og sin ide.

Nu er vi klar til at modtage de nye elever i morgen kl 13. De bliver modtaget af Uddannelses- og Forskningsminister Tommy Ahlers, som også skal se skibet.

Georg Stage II er nu 84 år gammelt og med den nye renovering er skibet klar til mindst 84 år mere, men det er ikke længere *Georg Stage II*, men *Georg Stage 2.0*.

Tak til alle som har bakket op os i processen, tak til alle de fonde og private som har puttet penge i skibet og først fremmest tak til alle jer, som følger skibet og hjælper os med at udbrede historien om verdens smukkeste skib, verdens bedste søfartsskole og Danmarks mest moderne uddannelsesinstitution.

Og i morgen kommer der elever

Georg Stage besøkte Stockholm i augusti

På grund av arbetena med upprustningen av fartyget så började årets "togt" senare än vanligt och slutar inte förrän i november.

Enligt togtplanen seglade man med Tall Ships Race mellan Esbjerg och Stavanger och går sedan in i Östersjön till Åland via Stockholm. Hon fortsätter sedan sydvart till Portugal och avslutar i Köpenhamn den 23 november.

Georg Stage vid Skeppsbron. Foto Matilda Dagberg

Med Matilda som introduktör tog jag mig ombord medan hon låg förtöjd vid Skeppsbron. Det tog inte lång stund förrän en blandning av erfarna seglare och intresserade ungdomar som under sommaren seglat med *Shamrock* samlades runt en hängkoj i förliga förläggningen.

Matilda, överstyrman Helle och Sara Klintenberg

Fartygets populära överstyrman Helle lät mig tillsammans med två gamla *Stage*-elever, Sara och Matilda, som guider röra mig fritt ombord för att se hur fint fartyget hade blivit renoverat.

Sven Dagberg

Shamrock och Lova

Den 8 augusti avseglade Skeppsholmsgårdens båda galeaser *Shamrock* under befäl av Anton Lindqvist och *Lova* med Elin Gran som skeppare för en 10 dagars kollosegling i Stockholms skärgård.

Shamrock

Shamrock hade ett par dagar tidigare återvänt från sin långsegling efter Norrlandskusten och *Lova* från en kortare expedition i skärgården.

Lova

Det är nu hela 48 år sedan Holger Renberg tog ut *Shamrock* på hennes första seglats som skolfartyg och efter det har hon varje år skolat nya ungdomar i sjömanskap ombord. Imponerande!

Förlig Wind

I *Skeppsorder* nr 2/2016 fanns en notis med ett foto från bygget av galeasen *Förlig Wind* på Skeppsholmen i Stockholm.

Fartyget byggs som ett arbete vid Skeppsholmens folkhögskolas båtbyggerlinje. Det är inget lätt jobb och det tar sin tid. För att snabba upp det hela så har briggen *Tre Kronors* byggmästare Korhan Koman tillfälligt engagerats med ett par medhjälpare för göra bordläggningen klar. Återstående arbete får skolans elever och lärare själva ta hand om.

Så här långt har skrovbygget kommit nu. Däcket är inte påbörjat ännu.

Förlig Wind i augusti 2018

Nu har Korhan återgått till sin roll som befälhavare på lotsbåten i Sandhamn, men seglar även ibland i briggen *Tre Kronor*.

Tall Ships Race 2018

Årets Tall Ships Race gick i Nordsjön med start i Sunderland i England den 14 juli. Första etappen gick till Esbjerg i Danmark.

Därifrån gick *Cruise-in-company* till Stavanger där andra tävlingsetappen startade den 29 juli med mål i Harlingen i Nederländerna den 3 augusti.

I klass A hade ryska fullriggaren *Mir* snabbaste tiden, men efter beräkning med handikapp segrade norska barken *Statsraad Lehmkuhl* före polska briggen *Frederyk Chopin* och norska fullriggaren *Sörlandet*.

Bland alla priser som utdelades i Harlingen gick priset för mest underhållande i Crew parade i klass A till *Frederyk Chopin* och priset för mest internationella besättning till *Statsraad Lehmkuhl*.

Vega Gamleby som var enda svenska deltagare kom på 3:e plats i första etappen från Sunderland till Esbjerg.

Klipperskeppet Stad Amsterdam. Förmasten med fullt ställ. Foto Matilda Dagberg

Rydbergsgasten Matilda på sin arbetsplats

FLAGGAN I TOPP

September

4 Ulf Dyberg 75 O

Oktober

2 Fredrik Sundberg 45 V

7 Ulf-Christer Edman 75 O

7 Ludvig Eurén 35 O

15 Ragnar Arvenäs 80 O

16 Björn Borg 80 O

November

12 Björn Carlgren 80 O

13 Olof Hermelin 85 O

14 Anders Erik Friberg 85 O

December

18 Owe Staaf 75 O

24 Lars-Olof Johnson 75 S

26 Björn Elfström 80 O

Aktuella priser i slabbkistan

Keps med brodyr	180:-
Snapsglas	90:-
Standert	160:-
Bordsflagga 18x18 cm	125:-
Blazermärke	100:-
Rydbergsknappen	100:-
Manschettknappar	125:-
Rydbergsslipsen specialpris	60:-
Slipshållare	60:-
Vykort fyrmastbarken	5:- /st
Vykort skonert med kuvert	10:- /st
Dekal, självhäftande (10 st för 90:-)	10:-
Boken "Sjöstycken"	250:-
Boken "Flying Clippers Loggbok"	200:-

Allt kan köpas vid Backlagsträffarna eller från kansliet. Beställning från kansliet sker genom att sätta in betalning på Besättningen Rydbergsgastarnas Plusgirokonto 5 50 66 -5 och skriva Din beställning på talongen. Till priset för beställda artiklar ska Du lägga 50:- för porto och emballage. Det går också bra att betala mot faktura.

Bårtäcke (blått) med Besättningens emblem finns för utlåning. Kontakta 1:e Styrman.

ANMÄL ADRESSÄNDRING!

Glöm inte bort att meddela adressändring när Du flyttar. Besättningens adress finner Du i rutan här intill.

Anmäl/uppdatera även Din e-postadress med ett mejl till **3:e Styrman: joegrath@gmail.com**

HEMSIDA, EPOST

Besättningens hemsida är i gång. Adressen är **www.rydbergsgastarna.se**.

E-postadressen är **info@rydbergsgastarna.se**

MÖNSTRINGSAVGIFT

Avgiften för år 2018 är 250 kr

SKEPPSORDERS REDAKTION

E-post: svendagberg@telia.com

Telefon/sms: 070-346 94 74

Skeppsorders senare årgångar från och med nummer 1/2007 kan man nu även läsa på Rydbergsgastarnas hemsida

Aktuella uppgifter om Befälet

Kapten	Sten Gattberg	070-444 73 82 sten@famgattberg.se
1:e Styrman	Bo Johansson	070-558 33 61 f6abian@icloud.com
2:e Styrman	Håkan Granander	070-130 30 38 hakan.granander@gmail.com
3:e Styrman	Göran Granath	070-817 37 64 joegrath@gmail.com
Båtsman	Peter Ålund	073-539 32 45 Peter.alund1@gmail.com
Kock	Claes Planthaber	070-532 48 20 claes.planthaber@gmail.com
Matros	Lars U:son Lundberg	070-540 59 00 lars.lundberg@usonmarketing.eu
Lättmatros	Vakant	

Backlagsförmän:

Ostkusten	Pelle Brandt	070-771 22 29 pelle@pellebrandt.se
Sydskusten	Vakant	
Vestskusten	Ola Manhed	073-697 36 08 olamanhed@gmail.com

Besättningens adresser

Allmän postadress Teatergatan 3
111 48 Stockholm

e-post [info\(at\)rydbergsgastarna.se](mailto:info(at)rydbergsgastarna.se)

Hemsida www.rydbergsgastarna.se

Ekonomi, fakturor c/o Göran Granath
Malma Ringväg 1, 756 45 Uppsala

Tryckt hos Haninge Kommuntryck